

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí v Bratislave 19. mája 2015, v trestnej veci obvineného **J. H.**, pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 a iné Tr. zák., o sťažnosti obvineného J. H. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 30. apríla 2015, sp. zn. PK-1T 12/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. sa **zrušuje** uznesenie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 30. apríla 2015, sp. zn. PK-1T/12/2015-6084, a tomuto súdu sa ukladá, aby vo veci **znovu konal a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd uznesením z 30. apríla 2015, sp. zn. PK – 1T 12/2015, rozhodol podľa § 425 ods. 1 Tr. por. o zaistení majetku obvineného J. H. a podľa § 50 ods. 2 Tr. por. zakázal menovanému a obchodnej spoločnosti V.V.V. s.r.o. nakladať s majetkom špecifikovaným vo výrokovej časti označeného uznesenia.

Svoje rozhodnutie odôvodnil stručne, keď okrem citácie zákonných ustanovení uviedol, že: „Súd chcel vypočuť obvineného J. H. aj k podnetu prokurátora na postup podľa § 425 ods. 1 Trestného poriadku. Ten však využil svoje právo nevypovedať. Samotnému výsluchu obvineného predchádzala činnosť súdu v tom smere, že dostupnými informačnými prostriedkami zistil skutočnosti o majetku obvineného. Na základe takto zistených informácií o zaistení rozhodol a v uznesení primeraným spôsobom špecifikoval tento majetok.“

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť obvinený prostredníctvom svojho obhajcu. V sťažnosti uviedol i nasledovné: „Ustanovenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd garantuje okrem iného aj právo na odôvodnenie súdneho

rozhodnutia, čo má význam pre ochranu pred arbitrárnym a neprehľadným rozhodnutím, avšak najmä je základným predpokladom toho, aby mohol účastník konania účinne uplatňovať opravné prostriedky, ktoré má k dispozícii. Uznesenie o zaistení majetku je postihnuté absenciou odôvodnenia, kde nie sú zrejmé dôvody vedúce senát Špecializovaného trestného súdu k prijatiu predpokladu, že je daná obava zo zmarenia alebo sťaženia výkonu prípadného trestu prepadnutia majetku a tiež dôvody umožňujúce súdu prvého stupňa zaradiť pod pojem majetok účet vedený v banke, životné alebo investičné poistenie, a tiež nie dôvody postačujúce pre zaistenie účtu patriaci inej účtovnej jednotke ako som ja, t.j. také, na ktoré sa nemôže vzťahovať zaistenie majetku ani trest prepadnutia majetku. Pojem majetok nie je v Trestnom zákone priamo definovaný. Podľa § 2 ods. 4 písm. a) zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve tvoria majetok tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až 28 a vykazujú sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch. Obchodná spoločnosť V.V.V. s.r.o. je odo mňa odlišnou účtovnou jednotkou, jej bankový účet nie je mojím vlastníctvom, netvorí súčasť môjho majetku a ani peňažné prostriedky na tomto účte nie sú v mojom vlastníctve ani netvorí súčasť môjho majetku. V podstate nie sú ani vo vlastníctve spoločníkov uvedenej obchodnej spoločnosti, ale stali by sa ich vlastníctvom a prešli do ich majetku až na základe del'by zisku po riadnej účtovnej uzávierke. Samotný bankový účet nie je možné zaradiť pod pojem majetok, keďže samotný účet (inak ako na ňom vložené peňažné prostriedky) nemá povahu majetku - nemá vlastnú hodnotu. Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti nemám príjem nie je možné ani očakávať, že by som vkladom na bankový účet nakladal so svojim majetkom, tak aby som maril účel výkonu prípadného trestu prepadnutia majetku. Účty v bankách V., a.s. číslo X., v Z. číslo X. a číslo X. sú dotované výhradne vkladmi mojej manželky a nie sú teda výsledkom mojich minulých vkladov, navyše slúžia na krytie základných životných potrieb mojej rodiny, akými sú napr. platenie účtov domácnosti. Účet v U. a.s. číslo X. patrí inej účtovnej jednotke a to spol. V.V.V., s.r.o. Životné poistenie IŽ05 - PZ č. X. a SD3-PZ č. X. v poisťovni K., a.s. nie je majetkom, keďže nemá hodnotu bez právnej udalosti - smrť poistenca. Okrem uvedeného je zo životného poistenia benefitovaná tretia osoba pre prípad smrti poistenca a teda ani výnos z poistnej udalosti nie je majetkom zomrelého, ktorý by prešiel do masy majetku v dedičskom konaní. Obdobne povaha investičného poistenia, neumožňuje tento inštitút vnímať bez ďalších zistení ako majetok konkrétnej účtovnej jednotky. Tento typ sporenia je sprevádzaný vysokými a neprehľadnými nákladmi a súd I. stupňa nevyriešil situáciu kto má udržiavať predmetné sporenia v platnosti počas doby

zaistenia. Zároveň sa súd I. stupňa nevysporiadal s otázkou dostupnosti a nákladov predčasného výberu. Je neprimerané, aby z dôvodu zaistenia majetku ako aj z dôvodu uloženia trestu prepadnutia majetku postihli obvineného sankcie od banky pre porušenie zmluvných podmienok. Poukazujem na základnú zásadu Trestného poriadku uvedenú v ustanovení § 2 ods. 2 Tr. por. podľa ktorej je do základných práv a slobôd osôb možné zasahovať len v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu trestného konania, pričom treba rešpektovať dôstojnosť osôb a ich súkromie. Zaistenie bankových účtov by malo nepriaznivý vplyv na bežný život a pokrývanie základných životných potrieb mojej rodiny, nie je zlučiteľný z účelom ustanovenia § 425 ods. 1 Tr. por. a ani zo základnými zásadami Trestného poriadku. Preto navrhujem, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa so spisovým materiálom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil uznesenie Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. PK-1 T 12/2015 zo dňa 30.04.2015 o zaistení majetku podľa § 425 ods. 1 Tr. por. a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.“

Na základe podanej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie ktoré predchádzalo rozhodnutiu a zistil, že sťažnosť obvineného J. H. je opodstatnená, najmä preto, že napadnuté uznesenie je z dôvodu nedostatočného odôvodnenia nepreskúmateľné.

Je potrebné prisvedčiť námietke obvineného prezentovanej v sťažnosti, že napadnuté uznesenie nezodpovedá požiadavkám § 176 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. a podľa názoru najvyššieho súdu je rozporné i s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa § 176 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. uznesenie musí obsahovať odôvodnenie, ak zákon neustanovuje niečo iné. V odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä **skutočnosti**, ktoré sa považujú za dokázané, **dôkazy**, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, **úvahy**, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj **právne úvahy**, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

Z rôznorodosti uznesení vyplýva požiadavka na rôzny rozsah odôvodnenia. Niektoré uznesenia sa svojim významom približujú významu rozsudku. Ide najmä o rozhodnutia

vo veci samej (napr. postup podľa § 319 Tr. por.), ale aj ďalšie najmä tie, ktorými sa zasahuje do ústavne chránených práv a slobôd (napr. postup podľa § 425 Tr. por.).

Zásah súdu do Ústavou Slovenskej republiky (čl. 20) zaručeného práva každej fyzickej alebo právnickej osoby **pokojne užívať svoj majetok** vo forme rozhodnutia o jeho zaistení podľa § 425 Tr. por., a tým obmedzením možnosti podľa svojej vôle a pokojne disponovať so svojim majetkom predstavuje také významné rozhodnutie, ktorého odôvodnenie musí tomuto významu aj zodpovedať.

V čl. 6 ods. 1 Dohovoru je okrem iného obsiahnuté aj **právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia**. Význam tohto práva, či už priamo pre účastníka konania ako jeho nositeľa, tak pre celú spoločnosť je potrebné vidieť v troch rovinách. Správne a úplné odôvodnenie súdneho rozhodnutia

- je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na ne dostal primeranú odpoveď,

- je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolované verejnosťou,

- je predpokladom toho, aby účastník konania mohol účinne uplatňovať opravné prostriedky, ktoré má k dispozícii.

V kontexte vyššie uvedeného, zohľadniac, že Špecializovaný trestný súd uznesenie odôvodnil v podstate štyrmi vyššie uvedenými vetami, (okrem citácie znenia § 425 ods.1 Tr. por. a § 50 ods. 2 Tr. por.), konštatuje najvyšší súd, že sťažnosťou napadnuté uznesenie je nezrozumiteľné, nejasné a nepreskúmateľné.

Na rozhodnutie o zaistení majetku musia byť splnené podmienky uvedené v ustanovení § 425 Tr. por. a to: **očakávanie** uloženia trestu prepadnutia majetku s ohľadom na **povahu a závažnosť** činu a na **pomery páchatel'a, obava**, že výkon trestu prepadnutia majetku bude zmarený či sťažený a **konkrétne** poznatky o takomto správaní sa páchatel'a. Ak súd zistí, že splnené boli, je potom jeho povinnosťou odôvodniť na základe čoho (akých dôkazov, akých skutkových zistení a akých úvah) dospel k záveru o ich naplnení a vysvetliť, aké právne úvahy ho viedli k rozhodnutiu.

Absencia relevantnej konkrétnej vysvetľujúcej právnej argumentácie v odôvodnení uznesenia Špecializovaného trestného súdu činí toto uznesenie nepreskúmateľným a rozporným s § 176 ods. 2 Tr. por. a s čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Ťažisko presvedčivosti rozhodnutia súdu spočíva v jeho odôvodnení. Len spravodlivé a presvedčivé rozhodnutie môže byť spôsobilé na korektné pochopenie a akceptovanie nielen dotknutou osobou, ale aj verejnosťou vo vzťahu, ku ktorej predstavuje istý výchovný prvok. Len komplexne odôvodnené rozhodnutie s relevantnými argumentmi, či už o skutkových zisteniach alebo o úvahách, ako dospel súd k týmto zisteniam, a tiež o právnych úvahách odôvodňujúcich spôsob rozhodnutiach môže spĺňať všetky atribúty zákonnosti rozhodnutia súdu.

Napadnuté rozhodnutie nemožno považovať za zákonné z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, pretože nemožno zistiť napr. to ako súd dospel k možnosti

- zaistiť účet č. X. v U. a.s. – zahraničnej banky

- zaistiť životné poistenie IŽP5-P2 č. X.

- zaistiť investičné poistenie a nie sumy zodpovedajúce odkupnej hodnote ku dňu ... z poistnej zmluvy... v tej ktorej poisťovni.

Vo vzťahu k obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným (zákaz nakladať s majetkom aj obchodnej spoločnosti V.V.V. s.r.o.), ak je osoba (fyzická alebo právnická) jej spoločníkom, je potrebné predbežne poznamenať, že táto spoločnosť je samostatným subjektom majetkových práv (vrátane vlastníckeho) a záväzkov, majetok spoločnosti je rozdielny od majetku spoločníka. Majetkom spoločníka je obchodný podiel (§ 114 Obch. zák.), predstavujúci jeho účasť na spoločnosti (a ten možno na majetku obvineného zaistiť). Obchodný podiel však neznamená vlastnícky, či iný majetkový vzťah spoločníka ku jednotlivým súčastiam majetku spoločnosti, pričom v zmysle § 425 ods. 1 Tr. por. sa pri zaistení postupuje primerane podľa § 50 ods. 2 Tr. por., nie aj podľa odseku 1 tohto ustanovenia. Aj z tejto premisy bude potrebné pri rozhodovaní a odôvodnení rozhodnutia vychádzať.

Z hľadiska rozsahu zaistenia majetku nemôže byť výpočet majetkových súčastí, podliehajúcich zaisteniu, uvedený v uznesení (§§ 425 ods. 1, 50 ods. 2 Tr. por.) výlučný, nakoľko podľa § 426 ods. 1 Tr. por. zaistenie sa vzťahuje na celý majetok obvineného, ako aj na majetok, ktorý obvinený nadobudne po zaistení a nevzťahuje sa len na prostriedky a veci,

na ktoré sa podľa zákona nevzťahuje prepadnutie majetku (takto treba aj interpretovať aktuálnu judikatúru - R 94/2014). Táto okolnosť sa však vo výroku napadnutého uznesenia neprejavila a v dôsledku zákazu zmeny k horšiemu (§ 195 ods. 1 a ods. 3 Tr. por.) sa ani pri ďalšom rozhodovaní o dotknutom zaistení majetku neprejaví, nakoľko sťažnosť proti napadnutému uzneseniu podal len obvinený. Rozsah zaisteného majetku teda už nebude možné rozšíriť.

S ohľadom na uvedené považoval najvyšší súd sťažnosť obvineného J. H. za odôvodnenú, a preto postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil uznesenie Špecializovaného trestného súdu a uložil tomuto, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 19. mája 2015

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Martin Bargerl

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková